

„APSTIPRINU”

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas
dienesta priekšnieks,
ģenerālis O.Āboliņš

2019.gada „7.” martā

SIA „Ventspils nafta” termināls”

Talsu iela 75, Ventspils

ĀRPUSOBJEKTA CIVILĀS AIZSARDĪBAS PLĀNS

PRECIZĒTS

20__ .gada „__” _____

20__ .gada „__” _____

Saturs

1. Objekta īss raksturojums un iespējamās rūpnieciskās avārijas.....	4
1.1. Objekta tehnoloģiskā procesa un darbības vispārējs apraksts.....	5-6
1.2. Iespējamās rūpnieciskās avārijas vai nevēlami notikumi.....	7
2. Par reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumiem atbildīgās amatpersonas rūpnieciskās avārijas vai tās draudu gadījumā.....	8
2.1. Objekta atbildīgas personas.....	8-10
3. Brīdināšanas sistēmas raksturojums.....	11
3.1. Kārtība, kādā glābšanas dienests, pašvaldība un citas atbildīgas institūcijas saņem un sniedz brīdinājumu vai informāciju par nevēlamu notikumu vai rūpniecisko avāriju.....	11
3.2. Trauksmes izziņošanas kārtība un avārijas vai operatīvo dienestu izsaukšanas kārtība.....	11
3.3. Sakaru un trauksmes apziņošanas sistēmas raksturojums objektā.....	12
3.4. Ārpus objekta sakaru un trauksmes apziņošanas sistēma.....	13-14
4. Ārpusobjekta civilās aizsardzības plāna īstenošanai nepieciešamo un pieejamo resursu raksturojums.....	15
4.1. Objekta ugunsdzēsības dienestu, civilās aizsardzības (operatīvām) vienību, pirmās palīdzības un citu operatīvo un avārijas vienību materiāli tehniskais nodrošinājums.....	15
4.1.1. Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta tehnika.....	15
4.1.2. Ugunsdzēsības sistēmas.....	15-16
4.1.3. Individuālie aizsardzības līdzekļi.....	16
4.1.4. Pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo materiālu saraksts un to izvietojums objektā.....	16
4.1.5. Avāriju izplatību ierobežojošās iekārtas, avārijas noplūžu savākšanas iekārtas un rezervuāri, aizsargvalņi, avārijas piesārņojuma noteikšanas ierīces un citas cilvēka drošībai vai vides aizsardzībai paredzētas iekārtas un aprīkojums.....	16
4.1.6. Resursus, kurus paredzēts piegādāt no citiem komersantiem saskaņā ar savstarpējās palīdzības un sadarbības vienošanos, kā arī laiku, kādā ir iespējams saņemt attiecīgos resursus.....	17
5. Reaģēšanas un seku samazināšanas un likvidēšanas neatliekamo pasākumu īss apraksts.....	18
5.1. Objekta rīcības plāns.....	18
5.2. Pasākumi, kas vērsti uz nevēlamu notikumu ierobežošanu un likvidēšanu, lai tie nepāraugtu rūpnieciskā avārijā, bet rūpnieciskās avārijas gadījumā – tās ierobežošanu, kontroli un likvidēšanu terminālā.....	19
5.3. Cilvēku un vides aizsardzība terminālā rūpnieciskās avārijas gadījumā.....	19
5.4. Pasākumi, kas nepieļauj vai aizkavē rūpnieciskās avārijas seku izplatīšanos ārpus objekta teritorijas	
5.5. Pasākumi, kas nodrošina sabiedrības brīdināšanu un turpmāku savlaicīgu informācijas sniegšanu valsts institūcijām, sabiedrībai un pašvaldībām apdraudētajā teritorijā, kur nepieciešams.....	19
5.6. Pasākumi, kas nodrošina piesārņotās vietas izpēti, sanāciju un vides atjaunošanu, lai likvidētu rūpnieciskās avārijas iedarbību uz cilvēkiem vai vidi.....	20
6. Sadarbības un savstarpējās palīdzības sistēmu reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu veikšana.....	21
6.1. Kartība, kādā glābšanas dienests, citas valsts institūcijas un pašvaldības sniedz objekta darbiniekiem palīdzību reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu veikšanai objekta teritorijā.....	21
6.2. Valsts institūcijas, pašvaldību dienesti vai citi avārijas vai operatīvie dienesti un iesaistīti komersanti, kas piedalās ārpusobjekta civilās aizsardzības plāna īstenošanā, un to funkcijas.....	22-24
6.3. Kartība, kādā objekta darbinieki sniedz palīdzību glābšanas dienestam vai citām valsts vai pašvaldības institūcijām reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu veikšanai ārpus objektā teritorijas.....	24
7. Resursu koordinēšana un savstarpējā sadarbība.....	25
7.1. Resursus, kurus paredzēts piegādāt no citiem komersantiem saskaņā ar savstarpējās palīdzības un sadarbības vienošanos, kā arī laiku, kādā ir iespējams saņemt attiecīgos resursus.....	25
7.2. Iesaistāmo resursu vadīšanas un veicamo pasākumu koordinēšanas shēma.....	25
8. Kārtība, kādā brīdināmi iedzīvotāji par draudiem un sniedzama informācija par rīcību rūpnieciskās avārijas gadījumā un veicamajiem aizsardzības pasākumiem.....	26
Pielikums Nr.1.....	27-30

Ievads

Plāna uzdevumi ir:

1. samazināt rūpnieciskās avārijas iespējami radītās sekas;
2. aizsargāt iedzīvotājus no rūpnieciskās avārijas kaitīgas iedarbības;
3. nodrošināt pēc iespējas mazāku nodarītu kaitējumu apkārtējai videi.

Plāns ir izstrādāts pamatojoties uz šādiem normatīvajiem aktiem:

1. Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumu;
2. Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums;
3. Ministru kabineta 2016.gada 1.marta noteikumi Nr.131 “Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi”;
4. Ministru kabineta 2017. gada 8. augusta noteikumi Nr.440 „Valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas izveidošanas, darbības un finansēšanas kārtība”.

Plāns ir uzskatāms par dokumentu, kuru jāizmanto rūpnieciskās avārijas gadījumā, lai ierobežotu vai likvidētu rūpniecisko avāriju un samazinātu tās ietekmi uz cilvēkiem un vidi ārpus Objekta.

Detalizētas Objekta darbinieku darbības un pienākumi, pielietojamie tehniskie līdzekļi, aprīkojums, materiāli, kā arī personāla un iedzīvotāju drošības jautājumu risinājumi ir norādīti Objekta civilās aizsardzības plānā.

Plāns precizējams pēc nepieciešamības, bet ne retāk, kā reizi trijos gados. Objekta civilās aizsardzības plānu un ārpusobjekta civilās aizsardzības plānu pārbauda praktiskajās mācībās, kā arī pārskata tos un precizē vai papildina.

Plāns nav uzskatāms par galīgo variantu, pašmērķi un dogmu līdz ar to ir nepieciešama:

1. tā periodiska precizēšana un papildināšana;
2. tā praktiska pārbaude civilās aizsardzības mācībās;
3. katrai rūpnieciskai avārijai ir sava specifika, tāpēc nepieciešama racionāla pieeja to pārvaldīšanā.

Plāns ir izstrādāts trijos eksemplāros, kuri atrodas:

1. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (turpmāk – VUGD);
2. Objektā
3. Ventspils pašvaldībā.

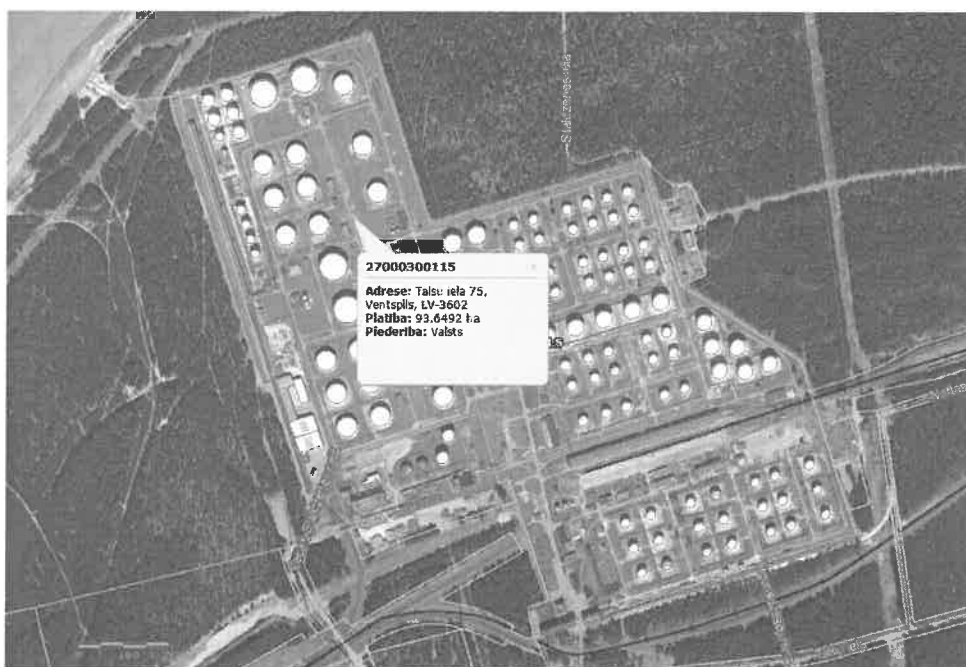
1. Objekta īss raksturojums un iespējamās rūpnieciskās avārijas

SIA „,Ventspils nafta” termināls” atrodas Ventas upes labajā pusē, Ventspils pilsētas ziemeļaustrumu nomalē 3-4 km attālumā no pilsētas centra, Talsu ielā 75. Teritoriju no trim pusēm patlaban iekļauj zaļā zona – meža masīvs (pamatā priežu), kas atdalīts ar 10m platu ugunsdrošu aizsargjoslu bez kokiem un apbūves. Teritorija ir ierobežota ar betona sētu.

SIA „,Ventspils nafta” termināls” darbu uzsāka 1961.gadā. Uzņēmums nodarbojas ar naftas un naftas produktu pieņemšanu, uzglabāšanu un eksportu.

2010. gadā tika uzsākta dzelzceļa vagoncisternu pieņemšana ar butānu ar tālāku tā izmantošanu butānizēta benzīna sagatavošanā.

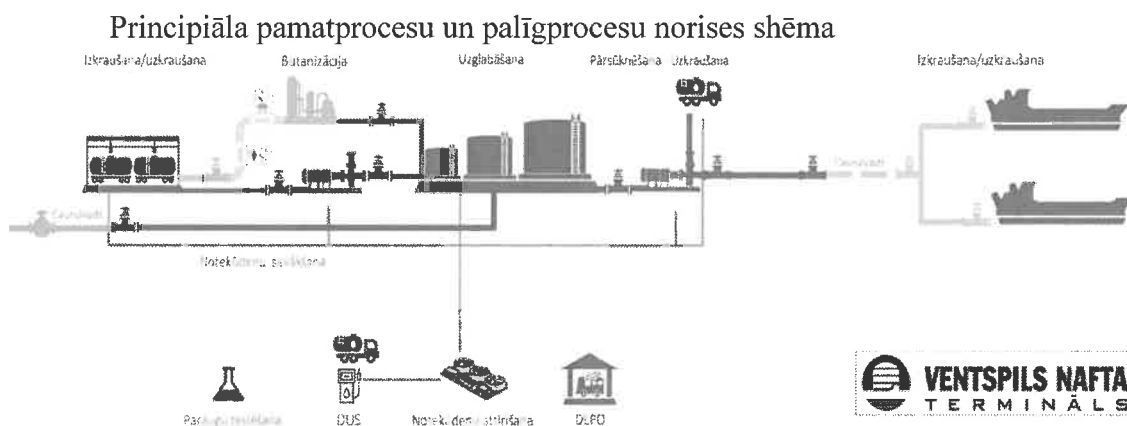
Termināļa kopējā platība aizņem 94 ha un tās teritorijā ir izvietoti 113 dažāda tilpuma rezervuāri, no kuriem 106 paredzēti naftas produktu uzglabāšanai, naftas un naftas produktu noliešanas – uzpildīšanas estakādes, tehnoloģiskās sūknētavas, benzīna butānizācijas mezgls, naftas produktu tvaiku savākšanas iekārta (no noliešanas – uzpildīšanas estakādes Nr.4 un no tankkuģu kraušanas), administratīvās ēkas

1.1. Objekta tehnoloģiskā procesa un darbības vispārējs apraksts

SIA „Ventspils nafta” termināls” ir naftas un naftas produktu pieņemšanas, uzglabāšanas un eksporta termināls. Pašlaik termināls veic sekojošas darbības:

- naftas produktu pieņemšana pa cauruļvadiem;
- naftas produktu pieņemšana pa dzelzceļu;
- naftas produktu pieņemšana no tankkuģiem;
- naftas produktu uzglabāšana;
- naftas produktu pārkraušana tankkuģos, dzelzceļa cisternās, autocisternās;
- sašķidrīnātas naftas gāzes pieņemšana pa dzelzceļu (butāns vai izopentāns);
- naftas produktu jaukšana;
- benzīna butanizācija (benzīna sajaukšana ar butāna gāzi).

Maksimālie uzglabājamo bīstamo vielu daudzumi.

Terminālā saskaņā ar saņemtajām atļaujām gadā var pārkrauti šādi bīstamo vielu daudzumi:

N.p.k.	Produkta veids	Pārkraušanas apjoms, milj. t/gadā
1.	Jēlnafta	2
2.	Dīzeļdegvielas, ieskaitot biodīzeļdegvielu	11,35
3.	Petroleja (kerosīns)	1,625
4.	Benzīni (RVP7) ar benzola saturu līdz 5 %	3,98
5.	Butāns un izobutāns	0,04
6.	Etanols	0,02
7.	Benzīnu grupas produkti (RVP7) ar benzola saturu līdz 10 % (solvents, vieglā slānekļa eļļa un reformētais benzīns)	0,26
8.	Benzīnu grupas produkti (RVP7) ar benzola saturu līdz 35 % (C9)	0,05
9.	Benzīnu grupas produkti (RVP7) ar benzola saturu līdz 50 % (pirokondensāts)	0,12
10.	Benzīnu grupas produkti (RVP15) ar benzola saturu līdz 5 % (K10, pentānaheksāna frakcija)	0,12
11.	Benzīnu grupas produkti (RVP15) ar benzola saturu līdz 30 % (gāzes kondensāts)	0,1
12.	Smagā slānekļa eļļa	0,025
13.	MTBE un TAME	0,15
14.	Pentāns un izopentāns	0,2
15.	Benzīnu piedevas	0,075
16.	Dīzeļdegvielu piedevas	0,125

1.2. Iespējamās rūpnieciskās avārijas vai nevēlami notikumi

Iespējamās avārijas vai ārkārtējās situācijas:

- Avārija rezervuāru parkos
- Avārijas tehnoloģiskajās sūknētavās un akās, manifoldos
- Avārijas, kas saistītas ar tehnoloģisko cauruļvadu plīsumu
- Ugunsgrēki rezervuāru parkos
- Ugunsgrēki tehnoloģiskajās sūknētavās, akās un manifoldos
- Avārija degvielas uzpildes stacijā
- Ugunsgrēks degvielas uzpildes stacijā
- Avārija butanizācijas mezglā
- Ugunsgrēki un sprādzieni butanizācijas mezglā
- Ugunsgrēks administratīvajās ēkās
- Avārija Termināļa transportlīdzekļu uzpildes punktā
- Ugunsgrēks Termināļa transportlīdzekļu uzpildes punktā
- Avārija gaišo naftas produktu tvaiku savākšanas iekārtā
- Ugunsgrēks gaišo naftas produktu savākšanas iekārtā

Sekas: SIA ““Ventspils nafta” termināls” visiem naftas produktu pārkraušanas rezervuāriem, tehnoloģiskajam sūknētavām, manifoldiem ir izstrādātas ugunsgrēku dzēšanas operatīvās kartiņas, kas glābšanas dienestiem ir pieejamas rūpniecisko avāriju gadījumos. Papildus tam terminālam ir izstrādāts kvantitatīvais riska novērtējums, kurā ir atspoguļoti iespējamo avāriju seku un iedarbības izvērtējams, tai skaita arī sliktākais avārijas variants, kura sekas var ietekmēt cilvēkus, vidi un apkārtējās teritorijas.

Evakuācija- terminālā ir izstrādāti evakuācijas plāni nevēlama notikuma vai rūpnieciskās avārijas gadījumam. Plāni nav shematiski, bet tikai shēmās ir norādītas evakuācijas vietas, jo nevēlama notikuma gadījumā vai rūpnieciskās avārijas darbiniekiem ir noteikts evakuēties pa īsāko un drošāko ceļu.

2. Par reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumiem atbildīgās amatpersonas rūpnieciskās avārijas vai tās draudu gadījumā.

2.1. Objekta atbildīgās amatpersonas.

Normālā darba laikā:

Par civilās aizsardzības pasākumu uzsākšanu un organizēšanu atbild:

SIA ““Ventspils nafta” termināls” atbildīgais par Termināla civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu, rīcības koordinēšanu, avārijas bīstamības un seku samazināšanas pasākumu vadīšanu terminālī ārkārtas situāciju vai tās tiešu draudu gadījumā ar ģenerāldirektora rīkojumu nozīmēts Vides un darba aizsardzības vadītājs Ģirts Lapiņš. Savukārt par un seku likvidēšanas pasākumu veikšanu pēc rūpnieciskās avārijas Terminālā ir nozīmēts Tehniskais vadītājs Igors Martjanovs vai persona, kura noteikta ar ģenerāldirektora rīkojumu. Ugunsdrošības nodrošināšana ir sadalīta starp vairākām personām:

- par ugunsdrošību terminālī kopuma atbild Ugunsdzēsībās, glābšanas un apsardzes dienesta vadītājs;
- par Ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas ekspluatāciju atbild Tehniskās uzturēšanas vadītājs;
- par ventilācijas un kondicionēšanas iekārtu ekspluatāciju, un ugunsdzēsības sistēmu ekspluatāciju atbild Tehniskā dienesta mehāniķis;
- par ugunsdzēsamo aparātu ekspluatāciju un pārbaužu organizēšanu atbild bīstamo kravu pārvadājumu drošības konsultants – ugunsdrošības inspektors;
- par ugunsdzēsības tehnikas un inventāra ekspluatāciju atbild UGAD ugunsdzēsēju autovadītājs / apsargs;
- par ugunsbīstamo darbu organizāciju Terminālā atbild vairās personas: tehniskā dienesta atbildīgās personas un UGAD atbildīgās personas.

Avārijas (Krīzes) situācijas gadījumā:

SIA ““Ventspils nafta” termināls” Civilās aizsardzības plānā nosaka četras katastrofu situāciju bīstamības grupas (līmeņus):

Atsevišķā katastrofa – seku izplatīšanās nepārsniedz ceha, tehniskās iekārtas, ražošanas telpu robežas. Likvidēšanu vada SIA ““Ventspils nafta” termināls” attiecīgā ceha vadītājs (ceha mehāniķis), piesaistot citu Termināla cehu spēkus un līdzekļus.

Objekta katastrofa – seku izplatīšanās nepārsniedz objekta teritorijas robežas. Likvidēšanu vada SIA ““Ventspils nafta” termināls” Civilās aizsardzības komisija, piesaistot savus spēkus un līdzekļus, ja ir vajadzība – pilsētā un rajonā esošos spēkus un līdzekļus.

Vietējā katastrofa – seku izplatīšanās nepārsniedz pilsētas (rajona) robežas. Likvidēšanu vada Ventspils pilsētas Civilās aizsardzības komisija, piesaistot visus spēkus un līdzekļus, kas izvietoti pilsētas (rajona) robežās, kā arī izmantojot republikas spēkus.

Reģionālā katastrofa – seku izplatīšanās iekļauj vairāku republikas pilsētu (rajona) teritoriju. Likvidēšanu vada Latvijas Republikas Civilās aizsardzības komisija, piesaistot visus tās rīcībā esošos spēkus un līdzekļus

Terminālā izveidota Krīzes vadības komanda, kuras darbības mērķis ir koordinēt civilās aizsardzības pasākumus, ārkārtas situācijas un to draudu gadījumā, kā arī veicināt civilās aizsardzības jautājumu risināšanu Termināla teritorijā

Krīzes vadības komandas uzdevumi, pienākumi un tiesības

Ģenerāldirektors:

- Atbild par jautājumiem, kas saistīti ar krīze komandas vadību un koordināciju;
- Novērtē un klasificē Ārkārtas situāciju
- Novērtē iespējamo plašsaziņas līdzekļu un elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļu radīto risku;
- Nosaka Ārkārtas situācijas iespējamo eskalāciju, ko var izraisīt plašsaziņas līdzekļi un elektroniskie sabiedrības saziņas līdzekļi;
- Izvērtē pieejamo informāciju un faktus;
- Sniedz rekomendācijas par iespējamo komunikācijas stratēģiju;
- Ģenerāldirektors ir kontaktpersona ar VTTI krīzes vadības komandu un klientu, un regulāri uztura ar tiem sakarus;
- Piesaista, uztur sakarus un konsultē vietējo sabiedrisko attiecību pārstāvi par jautājumiem, kas saistīti ar Ārkārtas situāciju;
- Nodrošina Termināla nepārtrauktu darbību, un darbības atjaunošanu pēc Ārkārtas situācijas likvidācijas;
- Organizē informācijas apmaiņu ar valsts un pašvaldības dienestiem par Terminālī notikušo 2. līmeņa Ārkārtas situāciju;
- Sniedz informāciju plašsaziņas līdzekļiem un elektronisko sabiedrības saziņas līdzekļiem;
- Informē Ārkārtas situācijās cietušo tuviniekus;
- Deleģē vienu vai vairākus pārstāvjus Ventspils pilsētas Civilās aizsardzības komisijā;

Tehnoloģiskais direktors:

- Analizē Ārkārtas situācijas cēloņus (tehnoloģiskie) un sniedz priekšlikumus;
- Apkopo informāciju par tehnoloģiskiem procesiem, kurus ietekmējusi vai var ietekmēt Ārkārtas situācija un sniedz priekšlikumus, kā pēc iespējas ātrāk atjaunot tehnoloģisko procesu;
- Sniedz informāciju par Terminālī esošiem produktiem;
- Izstrādā iespējamo tehnoloģisko avāriju scenārijus un to iespējamo eskalāciju.

Vides un darba aizsardzības vadītājs:

- Sistemātiski un regulāri plāno, izvērtē un kontrolē pasākumus, kas vērsti uz rūpniecisko avāriju riska samazināšanu;
- Sistemātiski un regulāri izvērtē Drošības pārskatu un Civilās aizsardzības plānu nepieciešamības gadījumā organizē to precizēšanu un papildināšanu;
- Organizē Terminālī tieši apdraudētās apkārtējās teritorijas iedzīvotāju un komersantu apziņošanas uzsākšanu;
- Koordinē evakuācijas pasākumus, Termināla darbinieku izvietojumu, ēdināšanu, medicīnisko palīdzību, kā arī cita veida palīdzības sniegšanu avārijās (katastrofās) cietušajiem;
- Organizē palīdzības sniegšanu VUGD pēc pieprasījuma katastrofas vai tās draudu gadījumā, ja VUGD rīcībā esošie resursi ir nepietiekami reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu veikšanai;

- Organizē, lai tiktu novadītas teorētiskās un praktiskās mācības Civilās aizsardzības jautājumos Termināļa struktūrvienībās;
- Novērtē Ārkārtas situācijas iespējamo ietekmi uz vidi;
- Nodrošina Termināļa speciālistu piedalīšanos vietējā mēroga Civilās aizsardzības mācībās;
- Veic veselības un darba drošības risku novērtējumu iespējamajiem scenārijiem un nosaka pasākumus risku novēršanai un samazināšanai;
- Apkopo un apstrādā informāciju par darba drošības, arodveselības un vides aizsardzības jautājumiem;
- Izvērtē arodveselības, darba drošības un vides aizsardzības ietekmi uz īstermiņa un ilgtermiņa pasākumiem.

Tehniskais vadītājs:

- Koordinē nepieciešamo papildu resursu piesaisti Ārkārtas situāciju pārvaldīšanā;
- Organizē preventīvos, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus Termināļa teritorijā, kā arī organizē resursu uzturēšanu gatavībā, kurus atkarībā no apdraudējuma veida var izmantot Ārkārtas situāciju pārvaldīšanā;
- Izstrādā iespējamo tehnisko avāriju scenārijus un to iespējamo eskalāciju.

Sekretārs:

- Sagatavo un izsuta Krīzes vadības komandas darba kartību;
- Protokolē Krīzes vadības komandas sanāksmes;
- Koordinē un klasificē informācijas plūsmas;
- Apkopo pēc pieprasījuma visu informāciju;
- Pieraksta visu ienākošo un izejošo informāciju un darbības;
- Sadarbojas un koordinē sakarus ar ārējiem vadības centriem.

Komandai ir šādas tiesības:

1. Sasaukt Termināļa Krīzes vadības komandu.
2. Uzaicināt uz komandas sēdēm valsts, pašvaldību un citu institūciju amatpersonas un speciālistus.
3. Izveidot ekspertu grupas darbam Ārkārtas situāciju vietās.
4. Ierosināt Termināļa ģenerāldirektoram vērsties Ventspils pilsētas Civilās aizsardzības komisijā, ja Termināļa rīcībā esošie resursi ir nepietiekami reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu veikšanai.
5. Slēgt sadarbības līgumus ar citiem komersantiem, ja Termināļa rīcībā esošie resursi ir nepietiekami reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu veikšanai
6. Apkopot informāciju par tehniskām un tehnoloģiskām iekārtām, kuras ietekmējusi vai var ietekmēt Ārkārtas situācija;
7. Analizēt Ārkārtas situācijas cēloņus (tehniskos) un sniedz priekšlikumus kā pēc iespējas ātrāk atjaunot tehnisko līdzekļu darbību;
8. Pēc apdraudējuma pārvarēšanas novērtē veiktos pasākumus un, ja nepieciešams, sniedz ieteikumus par materiāli tehniskās bāzes atjaunošanu un priekšlikumus materiālo resursu pilnveidošanai

Atbildīgās iestādes:

Glābšanas un seku likvidācijas darbus objektā un ārpus objekta vada un koordinē Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta amatpersona, kura pilda glābšanas darbu vadītāja pienākumus.

3. Brīdināšanas sistēmas raksturojums.

3.1. kārtība, kādā glābšanas dienests, pašvaldība un citas atbildīgās institūcijas saņem un sniedz brīdinājumu vai informāciju par nevēlamu notikumu vai rūpniecisko avāriju.

Objekta vadītājs, vai cita atbildīgā amatpersona apdraudējuma gadījumā iedarbina objekta trauksmes sirēnu un sniedz informāciju par iespējamo apdraudējumu VUGD Kurzemes reģiona zvanu centrs .

VUGD ar trauksmes un avārijas apziņošanas sistēmas sirēnu un plašsaziņas līdzekļu palīdzību sniedz informāciju iedzīvotājiem.

3.2. trauksmes izziņošanas kārtība un avārijas vai operatīvo dienestu izsaukšanas kārtība.

Pirmais, kas ieraudzījis avārijas situāciju, nekavējoties ziņo UGD dispečeram pa jebkuru viņam pieejamu sakaru līdzekli, kā arī savam tiešajam priekšniekam. Ja tiek ziņots pa telefonu vai rāciju, ziņotājam obligāti jānorāda, kur notikusi avārijas situācija, avārijas raksturs, apjomi, kas ziņo.

UGD dispečers, saņemot informāciju par avārijas situāciju, izsūta uz attiecīgo vietu speciālo tehniku. Ziņo UGD vadībai par avārijas raksturu un vietu, kā arī kāda tehnika tika izsūtīta. Ziņo par avāriju Ventspils pilsētas UGD sakaru punktam, Termināla tehnoloģiskā procesa maiņas vadītājam.

Tiešais priekšnieks, pēc informācijas saņemšanas ierodas avārijas vietā, novērtē avārijas raksturu un lielumu un avārijas varbūtējo turpmāko attīstību, ziņo Termināla dispečeram un augstākstāvošajai priekšniecībai. Atsevišķas katastrofas gadījumā uzsāk avārijas likvidācijas vadīšanu.

Augstākstāvošā priekšniecība nosaka galējo avārijas bīstamības līmeni un pieņem attiecīgus lēmumus par avārijas lokalizāciju un likvidāciju. Apzinās nepieciešamo spēku un līdzekļu piesaistīšanu avārijas likvidācijā.

VUGD Kurzemes reģiona brigādes vadība, saņemot ziņojumus un izejot no reālās situācijas apstiprina SIA ““ Ventspils nafta ” termināls ” noteikto avārijas (katastrofas) bīstamības līmeni vai nosaka citu līmeni. Pieņem lēmumu par Ventspils pilsētas CAK sasaukšanas ierosināšanu.

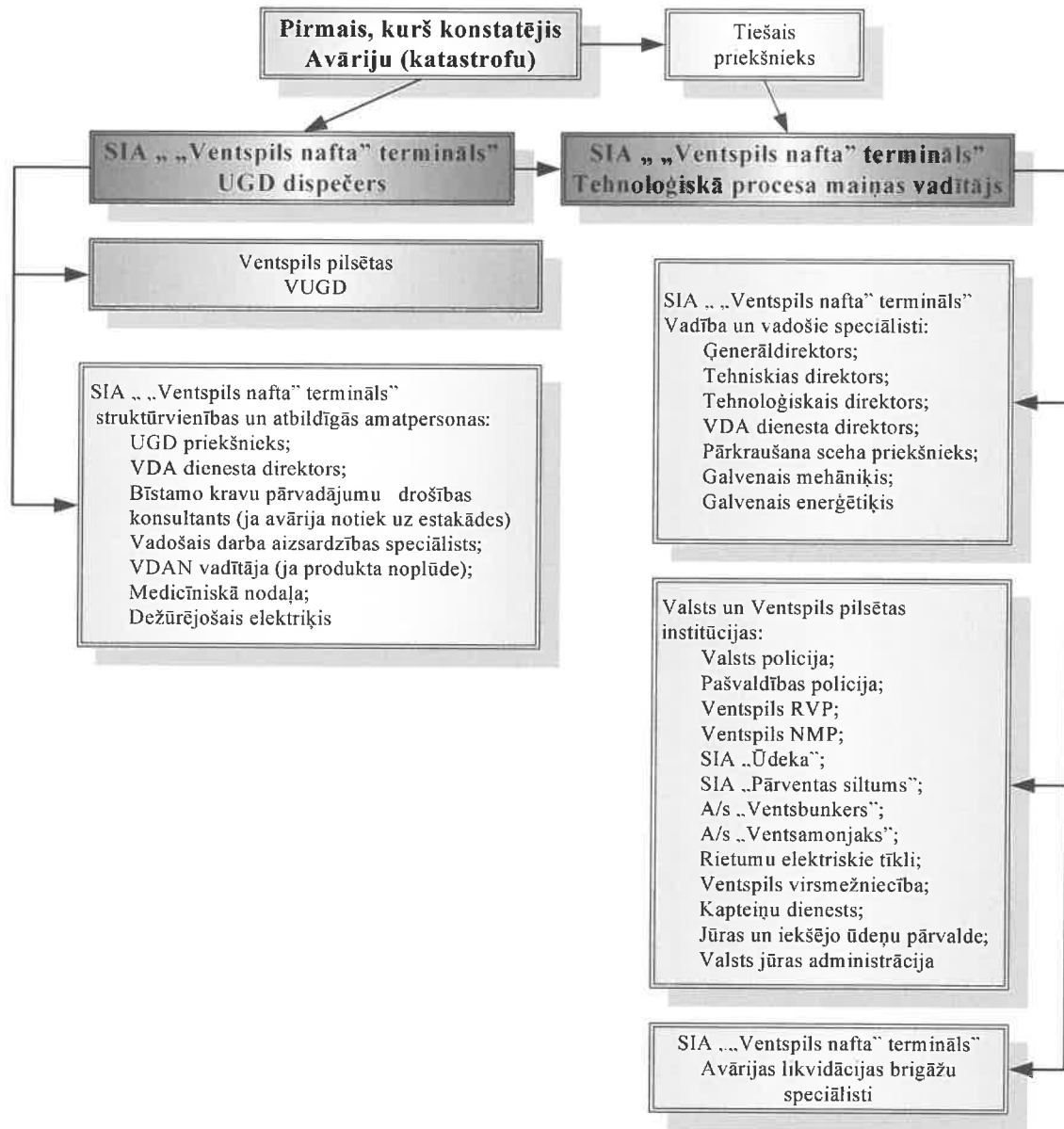
3.3. Sakaru un trauksmes apziņošanas sistēmas raksturojums objektā.

Terminālī uzstādīta sirēna, ko ieslēdz rūpnieciskās avārijas gadījumā, kā arī visas ēkas un teritorijas aprīkota ar balss apziņošanas sistēmu, kurā ir ierakstīti teksti par rīcībām un nevēlama notikuma gadījumiem trīs valodā, vairākiem scenārijiem. Balss apziņošanas sistēma tiek pārbaudīta reizi mēnesī.

Vadošajiem speciālistiem ir izsniegti mobilie telefoni sprādziendrošā izpildījuma, kā arī UGAD darbiniekiem un Tehnoloģiskā dienesta darbiniekiem ir pieejamas rācijas. Termināla estakādes aprīkotas ar skaļrunas sistēmām (selektors).

Izstrādāta termināla vadošo darbinieku un valsts un pašvaldība sinstitūciju apziņošanas shēmas, kas regulāri tiek pārbaudītas (pielikums Nr.1)

**Operatīvās apziņošanas shēma SIA “Ventspils nafta” termināl”
ārkārtēju situāciju un mācību gadījumos.**

3.4. Ārpus objekta sakaru un trauksmes apziņošanas sistēma.

Informāciju par iespējamo apdraudējumu VUGD saņem (uz „112”) no objekta darbinieka, kurš pirmais pamanījis nevēlamu notikumu, ugunsdzēsības, glābšanas un apsardzes dienesta dispečera.

VUGD Kurzemes reģiona zvanu centrs apziņo pašvaldību un valsts institūcijas, kuras paredzēts iesaistīt reaģēšanā.

Valsts pārvaldes amatpersonu apziņošanu VUGD veic saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra instrukciju Nr.16 „Kārtība, kādā valsts augstākās amatpersonas apziņojamas valsts apdraudējuma gadījumā un par ārkārtas notikumiem valstī”.

Lai brīdinātu iedzīvotājus un blakus esošos objektus katastrofu un to draudu gadījumos iesaista Valsts policiju un Rīgas pašvaldības policiju, kas ar skaļruņu palīdzību informē par apdraudējumu un tālāko rīcību, nepieciešamības gadījumā VUGD iedarbina civilās trauksmes un apziņošanas sistēmu.

Sistēmu aktivizē un tā darbojas šādā kārtībā:

1. VUGD sagatavo paziņojumu par notikušo negadījumu un iedzīvotāju rīcību;
2. VUGD sagatavoto paziņojumu nosūta MEDIJIEM ar kuriem tiem noslēgts līgums;
3. MEDIJI pārraida VUGD sagatavoto paziņojumu ēterā;
4. VUGD ieslēdz attiecīgās trauksmes sirēnas;
5. IEDZĪVOTĀJI dzirdot trauksmes sirēnas ieslēdz TV un RADIO.

Tuvākas objektam esošas trauksmes sirēnu atrašanas vietas:

Nr.	Sirēnu atrašanas vieta	Attālums līdz objektam
1	Ventspils 3. vidusskola, Tārgales iela 5	1.5km
2	Dzelzceļa "B" un "C" pieņemšanas/nosūtīšanas parka ēka, Kurzemes iela 11	2.1km
3	T/C „Andrejnams”, Andreja iela 7	3.3km
4	Ventspils 4.vidusskola, Rīgas iela 12a	3.7km
5	VUGD KRB Ventspils daļas ēka, Inženieru iela 1	4.3km
6	Ventspils Augstskola, Inženieru iela 101	4.8km

Trauksmes sirēnu atrašanās vietas

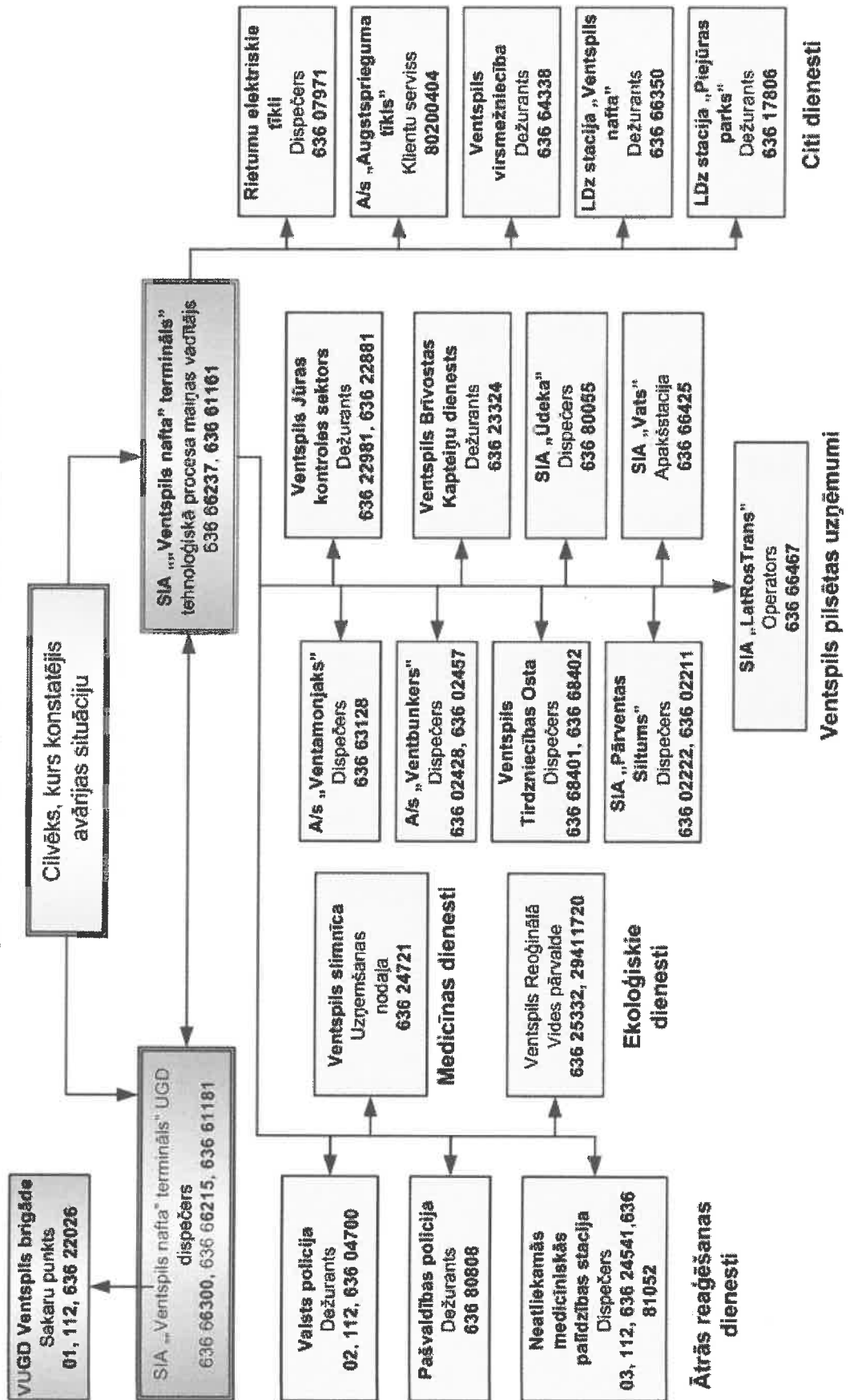

APSTIPRINU

SIA „Ventspils nafta” termināls”
 Vides un darba aizsardzības direktors
 P. Pauparas

2008. gada _____

**SIA „VENTSPILS NAFTA” TERMINĀLS” VALSTS INSTITŪCIJU UN VENTSPILS PILSĒTAS UZŅĒMUMU
 APZIŅOŠANAS SHĒMA KATASTROFU GADĪJUMOS**

4. Ārpusobjekta civilās aizsardzības plāna īstenošanai nepieciešamo un pieejamo resursu raksturojums.

4.1 Objekta ugunsdzēsības dienestu, civilās aizsardzības (operatīvām) vienību, pirmās palīdzības un citu operatīvo avārijas vienību materiāli tehniskais nodrošinājums.

4.1.1. Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta tehnika.

- autocisterna "Man – Zigler" ar 3000 litru ūdens un 500 litru putu koncentrāta rezervi. Ūdens sūkņa ražība – 50 l/s. Auto cisterna ir pilnībā aprīkota ar speciālo aprīkojumu, kā arī uz tās ir uzstādīts stacionārs ūdens – putu lavētas stobrs ar sniedzamību līdz 55 m un elektroģenerators (jauda – līdz 5,5 kW) ar aprīkojumu. Autocisternai ir paaugstināta caurgājamība;
- autocisterna "Volvo FL – 10" ar 3000 litru ūdens un 500 litru putu koncentrāta rezervi. Ūdens sūkņa ražība – 50 l/s. Autocisterna pilnībā ir aprīkota ar speciālo aprīkojumu, hidraulisko kompresoru ar speciālo instrumentu un elektroģenerators (jauda – līdz 5 kW). Autocisternai ir paaugstināta caurgājamība;
- autocisterna "Volvo F 613" ar 2000 litru ūdens un 150 litru putu koncentrāta rezervi. Uz autocisternas uzstādīts sūknis ar ražību 30 l/s;
- autocisterna "Zil – 131" ar 2000 litru ūdens un 150 litru putu koncentrāta rezervi. Uz autocisternas uzstādīts sūknis ar ražību 40 l/s. Autocisternai ir paaugstināta caurgājamība;
- posmveida putu pacelājs "Bronto – Skylift" uz SISU SL – 250 bāzes. Pacelājam ir 4 500 litru putu koncentrāta rezerve, vienlaicīgi var padot 5 putu ģeneratorus VKPĢ 2000 (viens putu ģenerators var nosegt ar putām līdz 400 m²) un pacelšanas augstums līdz 35 m. Uz pacelāja ir uzstādīts sūknis ar ražību 100 l/s;
- mobilā putu koncentrāta noliktava "Volvo FL – 7" ar 10 000 litru putu koncentrāta. Uz automašīnas uzstādīts sūknis ar ražību 20 l/s;
- posmveida pacelājs ar grozu "Bronto – Skylift" uz KAMAZ 215 bāzes ar maksimālo pacelšanas augstumu 30 m. Pacelāja grozā uzstādīts hidrauliski vadāms stobra pamats, kam var pievienot gan lafetes stobru, gan VKPĢ 2000 vai analogas ierīces;

Mobilā šļūteņu noliktava "Zil – 131" ar 2000 m kopējo šļūteņu garumu. Automašīnai ir paaugstināta caurgājamība.

Darbinieku rīcībā darbam kaitīgā vidē ir 30 firmas "Interspiro" elpošanas aparāti, 16 siltumatstarojošie tērpī "Izotemp", firmas "Dräger" un „Traleborg” ķīmiskās aizsardzības tērpī, pārnēsājami gāzu analizatori, kā arī speciālais aprīkojums ķīmisko avāriju likvidācijai (sūknis, šļūtenes, tvertnes, bonas, dažādi pārklāji).

SIA „,Ventspils nafta” termināls” izmanto ALCOSEAL AFFF putu koncentrātu. Automātiskās ugunsdzēsības sistēmā atrodas aptuveni 100 t putu koncentrāta (6%), kā arī papildus mobilajā putu noliktavā – 10 t un UGAD telpās aptuveni 20 t.

Putu koncentrāts regulāri, saskaņā ar ražotāja noteiktajam prasībām, tiek pārbaudīts. Katru gadu tiek iegādāts putu koncentrāts daudzumā līdz 20t.

Putu koncentrāts glabājas apsildāmās cisternās un putu sūknētavās.

Putu koncentrāta daudzums atbilst teorētiskam vienam lielākajam ugunsgrēkam.

4.1.2. Ugunsdzēsības sistēmas.

__Termināla teritorija aprīkota ar riņķveida ūdensvadu sistēmu (maģistrālais cauruļvads D-300, darba - D-250, D-200) ar 189 hidrantiem (7 hidranti izvietoti palīgdienesta bāzē). Ūdensvada jauda nodrošina iespēju vienlaicīgi pieslēgt 5 autocisternas. Ugunsdzēsības ūdens padevi nodrošina 2 sūkņu stacijas. Viena atrodas teritorijas dienvidu daļā netālu no galvenās ieejas, kurā izvietoti 2 elektriskie sūkņi ar ražību $Q = 540 \text{ m}^3/\text{h}$ katrs un viens dīzeļagregāts ar sūkņa ražību

Q = 840 m³/h, otra – ceturtajā rezervuāru laukumā, kurā uzstādīti divi elektriskie sūkņi ar ražību 1250 m³/h katrs. Pie pirmās sūkņu stacijas atrodas divi segti ūdens rezervuāri ar 1500 m³ tilpumu katrs ar 8 pieslēguma vietām D-125, pie otrās – divi rezervuāri ar tilpumu 1000 m³ katrs ar 4 pieslēguma vietām, D-125.

Putu radītāja šķīduma cauruļvadi ir 250 mm un 200 mm diametrā, uz tiem uzstādīti 138 hidranti un 19 putu sausvadu izvadi ar D-77. Ugunsdzēsības putu sūkņu stacijas atrodas trešā rezervuāru laukuma centrālās daļas labajā pusē, kurā uzstādīti divi ūdens sūkņi ar ražību 500 m³/h un divi dīzeļagregāti ar sūkņa ražību Q = 540 m³/h, divi putu sūkņi ar ražību 8,3 l/s un ceturajā laukumā, kurā uzstādīti divi elektriskie putu sūkņi ar ražību 14 m³/h katrs. Blakus trešā laukuma ugunsdzēsības sūkņu stacijai atrodas 2 ūdens tīlpnes pa 100 m³ un 2 rezervuāri pa 400 m³, kā arī tīlpne ar putu koncentrātu 50 m³.

4.1.3. Individuālie aizsardzības līdzekļi.

Darbiniekiem tiek izsniegti dažādi IAL, piemēram:

- Darba apģērbs;
- Pilna sejas maska (pusmaska) ar A2, AX, ABEK1 filtriem;
- Vienreizēji ķīmiskie aizsargkostīmi;
- Aizsargbrilles (parastas, slēgtas), tai skaitā arī optimetriskās;
- Speciāli, ķīmiskai aizsardzībai, aizsargapavi;

UGAD darbiniekiem pilns speciālais ekipējums, atbilstoši standartu prasībām, u.c.

4.1.4. Pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo materiālu saraksts un to izvietojums objektā.

UGAD ir pieejams sekojošs medicīniskais aprīkojums:

- Vākuma šina rokai-2 gab.;
- Vākuma šina kājai -2. gab.;
- Vākuma šinas komplekts - 1 kompl.;
- Vākuma matracis ar sūkni - 1 kompl.;
- ugunsdroša sega - 1 gab.;
- Neatliekamās palīdzības nestuves "HAREF" - 1 gab.
- Kakla skriemeļu fiksatori;
- Mākslīgie elpvadi (atvieglo mākslīgās elpināšana sveikšanu).

Papildus šim aprīkojumam, UGAD rīcība ir pārnēsājams defibrilators ME PAD, glābšanas nestuves, kakla skriemeļu fiksatori, pirmās palīdzības aptieciņas. Visās ēkās, kur darbinieki uzturas un veic profesionālas darbības ir aprīkotas ar pirmās palīdzības aptieciņām. Pavisam darba vietās ir izvietotas 30 aptieciņas.

4.1.5. Avāriju izplatību ierobežojošās iekārtas, avārijas noplūžu savākšanas iekārtas un rezervuāri, aizsargvaļņi, avārijas piesārņojuma noteikšanas ierīces un citas cilvēka drošībai vai vides aizsardzībai paredzētas iekārtas un aprīkojums.

Terminālī izveidots plašs gruntsūdeņu monitoringa aku tīkls, kuru apsekošanu saskaņā ar grafiku veic ārpakalpojuma sniedzējs. Ja tiek konstatētas izmaiņas līmeņos, nekavējoties par to tiek ziņots un uzsākti korektīvie pasākumi iespējamo iemeslu izzināšanā un turpmākā novēršanā. Termināla rīcībā ir speciāls aprīkojums, ar kuru palīdzību ļoti ātri var noteikt gruntsūdeņos esošā naftas produktu piesārņojuma noteikšanā.

Termināla rīcībā ir vairākās veida absorbējošie materiāli, kā piemēram, absorbējošās granulas "Lingo Dry", absorbējošās bonas, absorbējošie paklāji, salvetes, sūknis ķīmisku vielu pārsūknēšanai, dažādi blīvējošie materiāli (firmas "Vetter") u.c. aprīkojums. Viss aprīkojums ir izvietots UGAD gan operatīvai nogādāšanai notikuma vietā, gan UGAD noliktavā.

4.1.6. Pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo materiālu saraksts un to izvietojums objektā.

UGAD ir pieejams sekojošs medicīniskais aprīkojums:

- Vākuma šina rokai-2 gab.;
- Vākuma šina kājai -2. gab.;
- Vākuma šinas komplekts - 1 kompl.;
- Vākuma matracis ar sūkni - 1 kompl.;
- ugunsdroša sega - 1 gab.;
- Neatliekamās palīdzības nestuves "HAREF" - 1 gab.
- Kakla skriemeļu fiksatori;
- Mākslīgie elpvadi (atvieglo mākslīgās elpināšana sveikšanu).

Papildus šim aprīkojumam, UGAD rīcība ir pārnēsājama defibrilators ME PAD, glābšanas nestuves, kakla skriemeļu fiksatori, pirmās palīdzības aptieciņas. Visās ēkās, kur darbinieki uzturas un veic profesionālas darbības ir aprīkotas ar pirmās palīdzības aptieciņām. Pavisam darba vietās ir izvietotas 30 aptieciņas.

4.1.7. Avāriju izplatību ierobežojošās iekārtas, avārijas noplūžu savākšanas iekārtas un rezervuāri, aizsargvalņi, avārijas piesārņojuma noteikšanas ierīces un citas cilvēka drošībai vai vides aizsardzībai paredzētas iekārtas un aprīkojums.

Terminālī izveidots plašs gruntsūdeņu monitoringa aku tīkls, kuru apsekošanu sakanā ar grafiku veic ārpakalpojuma sniedzējs. Ja tiek konstatētas izmaiņas līmeņos, nekavējoties par to tiek ziņots un uzsākti korektīvie pasākumi iespējamo iemeslu izzināšana un turpmākā novēršanā. Termināla rīcībā ir speciāls aprīkojums, ar kuru palīdzību ļoti ātri var noteikt gruntsūdeņos esošā naftas produktu piesārņojuma noteikšanā.

Termināla rīcībā ir vairākās veida absorbējošie materiāli, kā piemēram, absorbējošās granulas "Lingo Dry", absorbējošās bonas, absorbējošie paklāji, salvetes, sūknis ķīmisku vielu pārsūknēšanai, dažādi blīvējošie materiāli (firmas "Vetter") u.c. aprīkojums. Viss aprīkojums ir izvietots UGAD gan operatīvai nogādāšanai notikuma vietā, gan UGAD noliktavā.

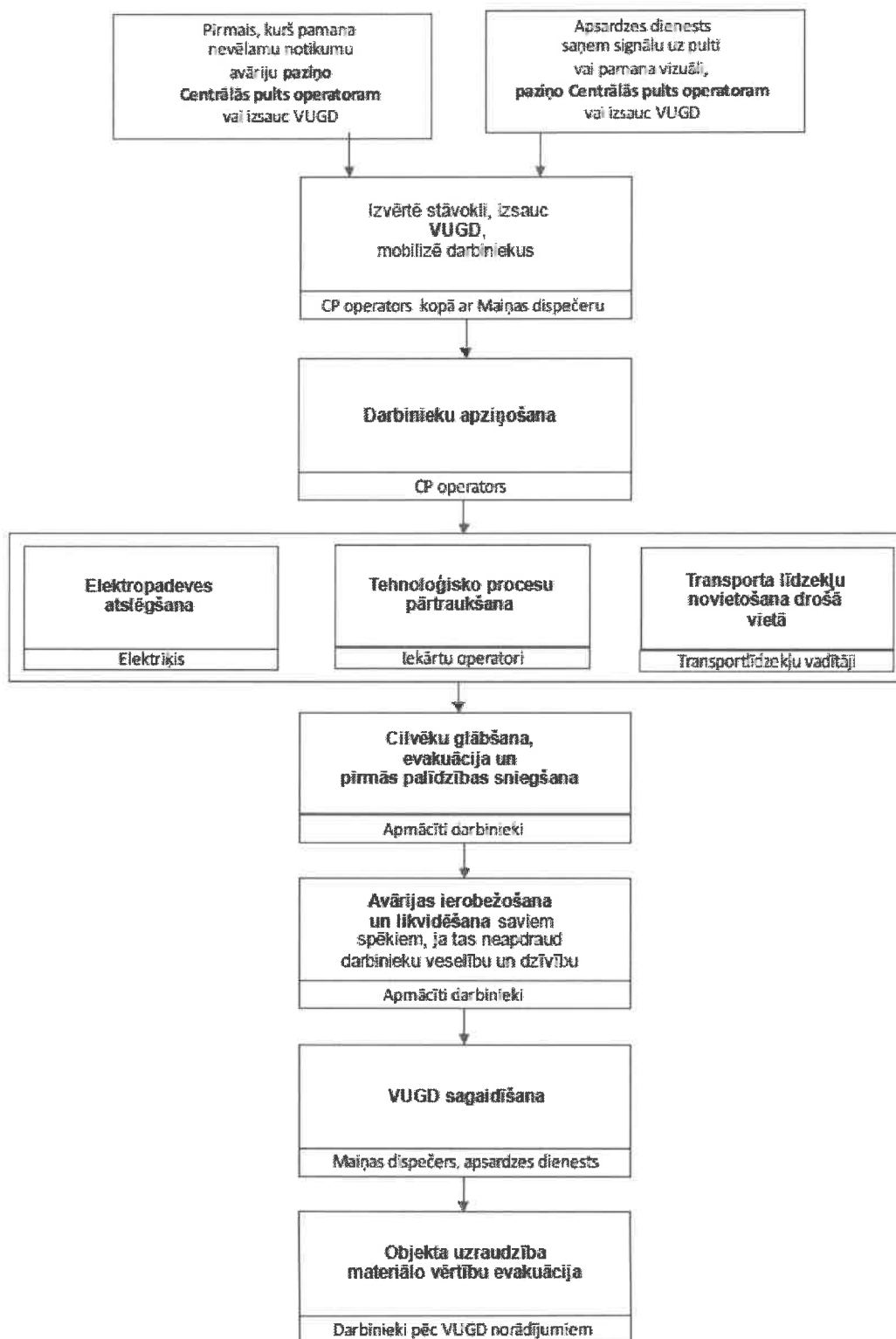
4.1.6. Resursus, kurus paredzēts piegādāt no citiem komersantiem saskaņā ar savstarpējās palīdzības un sadarbības vienošanos, kā arī laiku, kādā ir iespējams saņemt attiecīgos resursus.

SIA "“Ventpils nafta” termināls” ir noslēgts savstarpējās palīdzības līgums ar SIA "VentEko" par grunts, gruntsūdeņu un piesārņojuma uz ūdens operatīvu likvidāciju un vides sanāciju pēc nevēlama notikuma likvidācijas. SIA "VentEko", saskaņā ar noslēgto līgumu, reaģē pēc informācijas saņemšanas 3 stundu laikā.

Citos gadījumos, kad būs nepieciešams piesaistīt resursus, kuri nav pieejami VNT vai arī to daudzums ir nepietiekošs, risinās Krīzes vadības komanda, sadarbojoties ar esošajiem sadarbības partneriem.

5. Reaģēšanas un seku samazināšanas un likvidēšanas neatliekamo pasākumu īss apraksts.

5.1. Objekta rīcības plāns:

5.2.Pasākumi, kas vērsti uz nevēlamu notikumu ierobežošanu un likvidēšanu, lai tie nepāraugtu rūpnieciskā avārijā, bet rūpnieciskās avārijas gadījumā – tās ierobežošanu, kontroli un likvidēšanu terminālā.

Lai veiksmīgi ierobežoti nevēlamu notikumu, kā arī to likvidētu, kas noticis SIA ““Ventspils nafta” termināls” teritorijā (ugunsgrēki, lielas noplūdes, eksplozijas utt.), ir izstrādāts „Gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi” plāns (skatīt *Pielikumu Nr.8*), kā arī VUGD Kurzemes Reģionālai brigādei ir izstrādāts spēku un līdzekļu piesaistīšanas plāns ārkārtas situāciju likvidācijai, kurā ir noteikts, kādi spēki un līdzekļi tiek iesaistīti ārkārtas situāciju likvidācijai SIA ““Ventspils nafta” termināls” teritorijā.

SIA ““Ventspils nafta” termināls” UGAD spēki un līdzekļi izbrauc uz avārijām, kas notikušas ar VNT produktu uz dzelzceļa. Kārtību, kā notiek reaģēšana uz šādām avārijām ir noteikta šī plāna pielikumā 8.1., ka arī instrukcijās “DI par VAS “Latvijas dzelzceļš” Ventspils stacijai (Jūras parks) pievienotā SIA ““Ventspils nafta” termināls” pievadceļu apkalpošanas un kustības organizēšanas kārtību” un “DI par VAS “Latvijas dzelzceļš” stacijas Ventspils (Naftas parks) SIA ““Ventspils nafta” termināls” pievadceļu apkalpošanas un kustības organizēšanas kārtību”.

Gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu plāns sevī ietver divus atsevišķus plānus – viens par rīcībām nevēlama notikuma gadījumā terminālī un otrs rīcības plāns nevēlama notikuma gadījumā muliņos.

5.3.Cilvēku un vides aizsardzība terminālā rūpnieciskās avārijas gadījumā.

Darbinieku aizsardzība rūpnieciskās avārijas gadījumā tiek nodrošinātā ar visā terminālī pieejamajām evakuācijas maskām. Uz doto brīdi terminālī tiek izmantotas četru tipu evakuācijas maskas: filtrējošās maskas SR 77-2 (aizsardzība līdz 30 min) un PARAT 7530 (aizsardzība līdz 15 min), evakuācijas maskas ar saspiešanu gaisu “SPIROSCAPE HP” un “ELSA”. Filtrējošo evakuācijas masku daudzums paredzēts izejot no maksimāla darbinieku daudzuma terminālī dienā. Evakuācijas maskas ar saspiešanu gaisu paredzētas personālam, kas nodrošina caurlaižu režīmu, veic normālu tehnoloģiskā procesa apturēšanu un tiek iesaistīti cilvēku evakuācijas nodrošināšanā (sagaidīšana, informēšana, uzskaitē u.tml.).

Vides aizsardzība rūpnieciskās avārijas gadījumā tiek nodrošinātā pārsvara ar esošo tehnoloģisko iekārtu vides aizsardzības pasākumiem, konkrēti, visi rezervuāri ir aprīkoti ar RL sistēmām, kas ļauj šādu avāriju gadījumos novadīt gan produktu, gan piesārņotos ūdeņus rūpnieciskās kanalizācijas sistēmās, kā arī avāriju gadījumos produkts neizplūdis lielos attālumos, ko produktu noturēs apvaļņojums, kas ir būvēts, lai noturētu rezervuāra sabrukuma gadījumā visu tā saturu. Tehnoloģiskās iekārtas, kas būvētas pēc 1995. gada ir aprīkotas speciālu segumu – plēvi, kas neļauj produktam nokļūt gruntī.

5.4.Pasākumi, kas nepieļauj vai aizkavē rūpnieciskās avārijas seku izplatīšanos ārpus objekta teritorijas

Lai mazinātu vai aizkavētu rūpnieciskās avārijas seku izplatīšanos ārpus termināla teritorijas, SIA ““Ventspils nafta” termināls” bīstamie objekti ir aprīkoti ar vairākām aizsardzības sistēmām, kā piemēram;

- Stacionārās dzesēšanas sistēmas rezervuāriem un papildus ugunsgrēku dzēšanai un atdzesēšanai uzstādītie lafetes stobri, kas ugunsgrēku gadījumos mazina ugunsgrēku izplatīšanos un blakus esošajām tehnoloģiskajam ierīcēm un siltumstarojuma izplatību ārpus termināla teritorijas (mežu masīvs);
- Tehnoloģiskās iekārtas, no kurām var pastāv risks viegli uzliesmojošu šķidrumu noplūdēm (no savienojumu vietām), uzstādīti stacionāri sprādzienbīstamas atmosfēras ar gaisu monitoringa iekārtas. Līdz ar to ļoti savlaicīgi tiek konstatētas iespējamās bīstamas situācijas un bojājumi tiek novērsti to sākuma stadijā, neļaujot tai eskalēties;
- Papildus tehnoloģiskās iekārtas aprīkotas ar video novērošanu, kuru signāls tiek pārraidīts uz operatoru telpu un UGAD dispečeram;

- terminālim ir savs ugunsdzēsības, glābšanas un apsardzes dienests, kas ir gatavs reaģēt jebkurā diennakts laikā 3 min. laikā, līdz ar to uzsākot likvidēt un lokalizēt jebkuru negadījumu, kas ir noticis un neļaujot tam izplatīties ārpus termināla teritorijas;
- rezervuāri aprīkoti ar vairāku līmeņu drošības sistēmām, kas savlaicīgi brīdina par iespējamo rezervuāru pārpildīšanu. Operatīvai rezervuāru piepildījuma līmeņu sekošanai ir uzstādīta automātiskā radaru sistēma. Operatoru telpās ir uzstādīta skaņas brīdinājuma sistēma, kuras uzdevums ir operatora brīdināšana par rezervuāra pārliešanas iespējamību, ja netiks pārtraukta rezervuāra uzpildīšana. Operators tiek brīdināts par tuvošanos augšējam līmenim un paziņojums "Pilns". Papildus ir neatkarīga pasīvā pirms avārijas līmeņa signalizācija, pie kuras nostrādāšanas automātiski aizveras rezervuāra aizbīdņi. Lai šajā situācijā izvairītos no hidrauliskā trieciena, aizbīdņu aizvēršanās laiks sastāda vidēji 3 min., kā arī pie spiediena paaugstināšanās c/v virs 8 bar (20 sekundes) automātiski izslēdzas sūkņi. Nostrādājot neatkarīgai pārplūdes brīdinājuma sistēmai, automātiski tiek aizvērts rezervuāra aizbīdnis, kuru pēc tam var atvērt tikai ar rokām.
- Visas tehnoloģiskās iekārtas (estakādes, sūknētavas u.tml.) ir aprīkotas ar avārijas apstādīšanas pogām (ESD).

5.5.Pasākumi, kas nodrošina sabiedrības brīdināšanu un turpmāku savlaicīgu informācijas sniegšanu valsts institūcijām, sabiedrībai un pašvaldībām apdraudētajā teritorijā, kur nepieciešams.

Terminālā tiek izmantotas vairākas sistēmas, kuras var tikt pielietotas, lai informētu sabiedrību apdraudētajās teritorijās nevēlama notikuma gadījumā, konkrēti, sirēna, kas uzstādīta uz administratīvās ēkas jumta, un balss apziņošanas sistēma, kas ir dzirdama apkārtējā teritorijā.

Tuvumā (blakus) esošie komersanti tiks apziņoti, izmantojot telefona sakarus. TPMV ir pieejami visu tuvuma izvietoto komersantu kontakti, pa kuriem var informāciju nodot cauru diennakti.

Valsts un pašvaldības institūcijas par nevēlamu notikumu vai rūpnieciskās avārijas draudiem sākotnējo informāciju saskaņā ar termināla apziņošanas shēmām sniegs vainu UGAD dispečers vai TPMV, savukārt turpmāko informāciju sniegs termināla Krīzes vadības komandas locekļi, kuriem saskaņā ar nolikumu ir noteikti pienākumi informēt valsts un pašvaldības institūcijas.

5.6.Pasākumi, kas nodrošina piesārņotās vietas izpēti, sanāciju un vides atjaunošanu, lai likvidētu rūpnieciskās avārijas iedarbību uz cilvēkiem vai vidi.

Avārijas rezultātā piesārņotās vides izpēti un sanāciju veic līgumdarba organizācijas saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem un likuma "Par piesārņojumu" prasībām.

Lai mazinātu grunts un gruntsūdeni piesārņojumu dažādu avāriju gadījumos, SIA "Ventpils nafta" termināls" ir izveidotas divas sārņu glabātuves ar tilpumiem:

- pirmā laukumā pretī rezervuāram Nr.1 – kopējais tilpums $V=385$ m³;
- trešā laukumā pie rezervuāra Nr.127 – ar tilpumu $V = 30$ m³.

Šie tilpumi tiks izmantoti avāriju gadījumos piesārņotās grunts un gruntsūdeni, kā arī piesārņoto ugunsgrēka dzēšanas vielu uzglabāšanai līdz to utilizācijai. Šīs vielas tur tiks nogādātas ar autocisternu (vakuumcisternu) palīdzību. Savukārt rūpniecisko avāriju gadījumā (SEVESO avārijas) papildus var tikt izmantoti rezervuāri Nr.201 ar $V=200$ m³ (izvietots muliņu teritorijā) un rezervuāru Nr.422 ar $V=1000$ m³ (izvietots 4. laukumā). Papildus iepriekš minētajiem tilpumiem var izmantot tehnoloģijā esošos rezervuārus, jo to tilpumi paredz 10% rezervi ārkārtas situācijām. Jāatzīmē, ka termināli pastāvīgi ir kāds rezervuārs vai rezervuāri, kuri ir tukši vai ar ļoti zemu līmeni, un kurus var izmantot kā avārijas tilpumus. Piesārņotie ūdeņi (satur naftas produktus, ugunsgrēka dzēšanas vielas) uz šīm tvertnēm, izņemot rezervuāru Nr.201, tiks pārsūknēti caur rūpnieciskās kanalizācijas sistēmas sūknētavām, jo sistēma paredz iespēju, atverot attiecīgus aizbīdņus, novadīt piesārņotos ūdeņus tehnoloģiskajās līnijās.

Piesārņotā grunts nekavējoties pēc nevēlama notikuma tiks noņemta tādā apjomā, līdz gruntī netiks novērota piesārņojuma klātbūtne. Grunts virskārtu noņems ar termināla un terminālī strādājošo darbuņēmēju rīcībā esošo tehniku un izvesta uz sārņu glabātuvī. Lielu avāriju gadījumā, tiks veidoti pagaidu speciāli aprīkoti laukumi grunts uzglabāšanai. Svaigā grunts tiks piegādāta no Ventspils novadā esošajam karjerām. Ja nevēlama notikuma gadījumā notikusi ostas akvatorijas (Ventas upes priekšosta) piesārņošana ar naftas produktiem, termināla spēki un līdzekļi tiek iesaistīti avārijas likvidācijā saskaņā ar Darbības plānu neparedzēta piesārņojuma gadījumā Ventspils brīvostā.

6. Sadarbības un savstarpējās palīdzības sistēmu reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu veikšana.

SIA ““Ventspils nafta” termināls” struktūrvienībās izstrādāti pasākumu plāni ārkārtēju situāciju likvidēšanai. Izstrādāti sekojoši rīcības plāni:

SIA ““Ventspils nafta” termināls” ugunsgrēku dzēšanas operatīvais plāns;

Noliktavas darbinieku rīcība ārkārtēju situāciju gadījumos;

SIA ““Ventspils nafta” termināls” rīcības plāns neparedzēta piesārņojuma gadījumā ostas akvatorijā;

SIA ““Ventspils nafta” termināls” rīcības plāns neparedzēta piesārņojuma gadījumā termināla teritorijā;

Darbības shēma, ja ĀS notiek autotransporta cehā;

Avārijas situācijas likvidēšanas plāns laboratorijā;

SIA ““Ventspils nafta” termināls” IT avārijas novēršanas plāns;

Pasākumu plāns pēkšņas elektroenerģijas padeves pārtraukšanas gadījumā.

Lai veiksmīgi varētu likvidēt naftas un naftas produktu noplūdes ostas akvatorijā, SIA ““Ventspils nafta” termināls” rīcības plāns neparedzēta piesārņojuma gadījumā ostas akvatorijā ir izstrādāts pamatojoties uz a/s “Ventbunkers” darbības plānu neparedzēta piesārņojuma gadījumā, kā arī Ventspils ostas darbības plāns neparedzēta piesārņojuma gadījumā.

Savukārt, lai veiksmīgi likvidētu ārkārtējās situācijas SIA ““Ventspils nafta” termināls” teritorijā (ugunsgrēki, lielas noplūdes, eksplozijas utt.), Ventspils pilsētas un rajona Valsts Ugunsdzēsības un Glābšanas Dienestam ir izstrādāts spēku un līdzekļu piesaistīšanas plāns ārkārtēju situāciju likvidācijai, kurā ir noteikts, kādi spēki un līdzekļi tiek iesaistīti ārkārtējo situāciju likvidācijai SIA ““Ventspils nafta” termināls” teritorijā.

6.1. Kārtība, kādā glābšanas dienests, citas valsts institūcijas un pašvaldības sniedz objekta darbiniekiem palīdzību reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu veikšanai objekta teritorijā.

Lai iesaistītu speciālo tehniku rūpniecisko avāriju likvidēšanai ir izstrādāts un saskaņots „Ventspils pilsētas un rajona ugunsdzēsības un glābšanas dienesta garnizona, spēku un līdzekļu piesaistīšanas plāns ugunsgrēku un citu ārkārtējo situāciju likvidācijai”, kurš atrodas katrā iesaistītā institūcijā.

**Operatīvie dienesti un organizācijas, ar kurām nepieciešama sadarbība
katastrofu vai to draudu gadījumā**

Nr. p.k.	Operatīvais dienests vai uzņēmums	Sniedzamās palīdzības raksturojums
1	VUGD	Palīdzība ugunsgrēka dzēšanā. Glābšanas darbi. Cita palīdzība, atkarībā no notikuša negadījuma rakstura.
2	Neatliekamā medicīniskā palīdzība	Medicīniskā palīdzība. Pirmā palīdzība.
3	Pilsētas Civilās aizsardzības operatīvās vadības centrs	Konsultēšana un lēmumu pieņemšanas palīdzība avārijas situāciju gadījumos.
4	Valsts policija	Pēc apstākļiem.
5	AS "Latvenergo"	Palīdzība elektrisko tīklu bojājumu, avāriju gadījumos.
6	Uzņēmumi saskaņā ar ārpusobjekta CA plānu	Palīdzība glābšanas un seku likvidēšanas darbos (personāls, aprīkojums).

Nepieciešamības gadījumā, likumdošanā noteiktā kārtībā, papildus palīdzību avārijas situācijās ar to rīcībā esošajiem resursiem var pieprasīt no citiem uzņēmumiem.

6.2. Valsts institūcijas, pašvaldību dienesti vai citi avārijas vai operatīvie dienesti un iesaistītie komersanti, kas piedalās ārpusobjekta civilās aizsardzības plāna īstenošanā, un to funkcijas.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Kurzemes reģiona brigādes Ventspils daļa:

1. avāriju, dabas vai tehnogēno katastrofu un lielu ugunsgrēku izraisīto ārkārtējo situāciju operatīvā pārvaldīšana;
2. dažādu struktūrvienību un institūciju sadarbības organizēšana;
3. cilvēku glābšana un seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu veikšana sadarbībā ar avārijas brigādēm un iesaistītām institūcijām.

Ventspils dome:

1. ārkārtējo situācijas operatīvās komisijas vadības punkta patstāvīgas gatavības nodrošināšana;
2. iedzīvotāju evakuācijas organizēšana no apdraudētām zonām un viņu pagaidu izvietošana;
3. veselības aizsardzības un citu (sociālo) pasākumu un palīdzības organizēšana ārkārtējā situācijā cietušajiem iedzīvotājiem;
4. piedalīties glābšanas un ārkārtējo situāciju izraisīto seku likvidēšanas pasākumos;
5. iesaistīt ārkārtējām situācijām paredzētos finanšu līdzekļus;
6. nodrošināt nepieciešamos darba un sadzīves apstākļus ārkārtējās situācijas gadījumā (tās tiešu draudu gadījumā) palīgā pieaicinātajiem citu administratīvo teritoriju valsts ātrās reaģēšanas un glābšanas dienestu spēkiem;
7. organizēt ūdens piegādi iedzīvotājiem katastrofu gadījumos.

Valsts Policijas Ventspils pārvalde:

1. piedalīties iedzīvotāju apziņošanā un informēšanā apdraudētajā teritorijā;
2. veikt nepieciešamos pasākumus lai nodrošinātu apdraudētās teritorijas norobežošanu un iedzīvotāju mantas apsardzi;
3. iedzīvotāju evakuācijas pasākumu organizēšana un veikšana;
4. sabiedriskās kārtības nodrošināšana un ārkārtējās situācijas zonā noteikto īpašo režīmu ievērošanas kontrole;
5. bojā gājušo cilvēku identificēšana;
6. ārkārtējās situācijās radīto seku pirmstiesas izmeklēšana;
7. transporta kustības regulēšana;
8. ārkārtējās situācijas zonas norobežošana un apsardze, ārkārtējās situācijās radīto seku likvidācijā iesaistīto Nacionālo bruņoto spēku darbības koordinācija;

Zemessardze:

1. palīdzības sniegšana VUGD Kurzemes reģiona brigādei rūpnieciskās avārijas, to draudu un seku likvidēšanas pasākumos;
2. nepieciešamā personāla un tehnikas iesaistīšana glābšanas darbos, ja VUGD -- Kurzemes reģiona brigādei, vai citu avārijas novēršanā iesaistītām struktūrvienību rīcībā trūkst vai nav nepieciešamo resursu
3. palīdzības sniegšana cilvēku un materiālo vērtību evakuēšanā no apdraudētām zonām.

Valsts vides dienesta Vidzemes reģionālā vides pārvalde:

1. sniegt rīcībā esošo informāciju par Objektā esošajām bīstamajām vielām, kā arī citiem objektiem vai faktoriem Objekta tuvumā, kas var nelabvēlīgi iespaidot avārijas sekas;
2. savas kompetences ietvaros sniegt rekomendācijas un norādījumus avārijas radīto seku likvidēšanai, piedalīties avārijas rašanās cēloņu analīzē;
3. kontrolēt piesārņojošo darbību izraisītās smakas, nepieciešamības gadījumā kontrolēt augsnes vides kvalitāti;
4. vides aizsardzības pasākumu saskaņošana, piedalīšanās ārkārtējās reaģēšanas pasākumos, ekspertu konsultāciju, rekomendāciju un norādījumu sniegšana vides aizsardzībā;
5. paraugu ņemšana no piesārņotajām teritorijām un to nodošana attiecīgajām laboratorijām (kopīgi ar VUGD, VP);
6. vides sanācības pasākumu saskaņošana, kā arī avārijas laikā radušos atkritumu apsaimniekošana;

VA/S „Latvenergo”:

1. ārkārtējo situāciju izraisīto elektroapgādes traucējumu likvidēšana un energoapgādes nodrošināšana;
2. elektrotīklu atslēgšana ārkārtējās situācijas zonā;

Katastrofu medicīnas centrs:

1. koordinēt neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanas pasākumus;
2. veikt cietušo šķirošanu, pirmās palīdzības, neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu;
3. sniegt specializēto neatliekamo palīdzību rūpnieciskās avārijas gadījumā un to seku likvidācijas laikā;
4. koordinēt cietušo transportēšanu, uzņemšanu un izmitināšanu Valmieras rajona ārstnieciskajās iestādēs;

V/A „Sabiedrības veselības aģentūra”:

1. sniegt informāciju par bīstamo vielu iedarbību un veikt profilakses pasākumus iespējamās saindēšanās gadījumā;
2. organizēt sanitāri higiēniskos pasākumus apdraudētajā zonā;
3. nodrošināt ķīmisko paraugu laboratoriskos izmeklējumus, kā arī veikt vides fizikālo faktoru noteikšanu;
4. veikt dzeramā ūdens kvalitātes kontroli apdraudētajā teritorijā;

6.3. Kārtība, kādā objekta darbinieki sniedz palīdzību glābšanas dienestam vai citām valsts vai pašvaldības institūcijām reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu veikšanai ārpus objekta teritorijas.

Terminālā atkarībā no avārijas situācijas bīstamības līmeņa ir noteikta kārtība, kādā informē valsts institūcijas un avārijas un glābšanas dienestus, kā arī to iesaistīšana avārijas likvidēšanā un ar to saistītās darbībās.

Sadarbību ar LR IeM VUGD nosaka Kurzemes reģiona brigādes ugunsdzēsības un glābšanas dienesta garnizona spēku un līdzekļu piesaistīšanas plāns ugunsgrēku un citu ārkārtēju situāciju likvidācijai.

Avāriju situāciju likvidācijā tiek iesaistītas sekojošas Valsts un pašvaldības organizācijas:

4. VUGD Kurzemes reģiona brigādes Ventspils daļu;
5. Pašvaldības un valsts policiju;
6. Neatliekamās palīdzības dienestu (katastrofu medicīnas dienests);
7. Ventspils brīvostas kapteiņu dienestu;
8. Vides uzraudzības institūcijas;
- Ārkārtas situāciju operatīvo komisiju.

7. Resursu koordinēšana un savstarpējā sadarbība

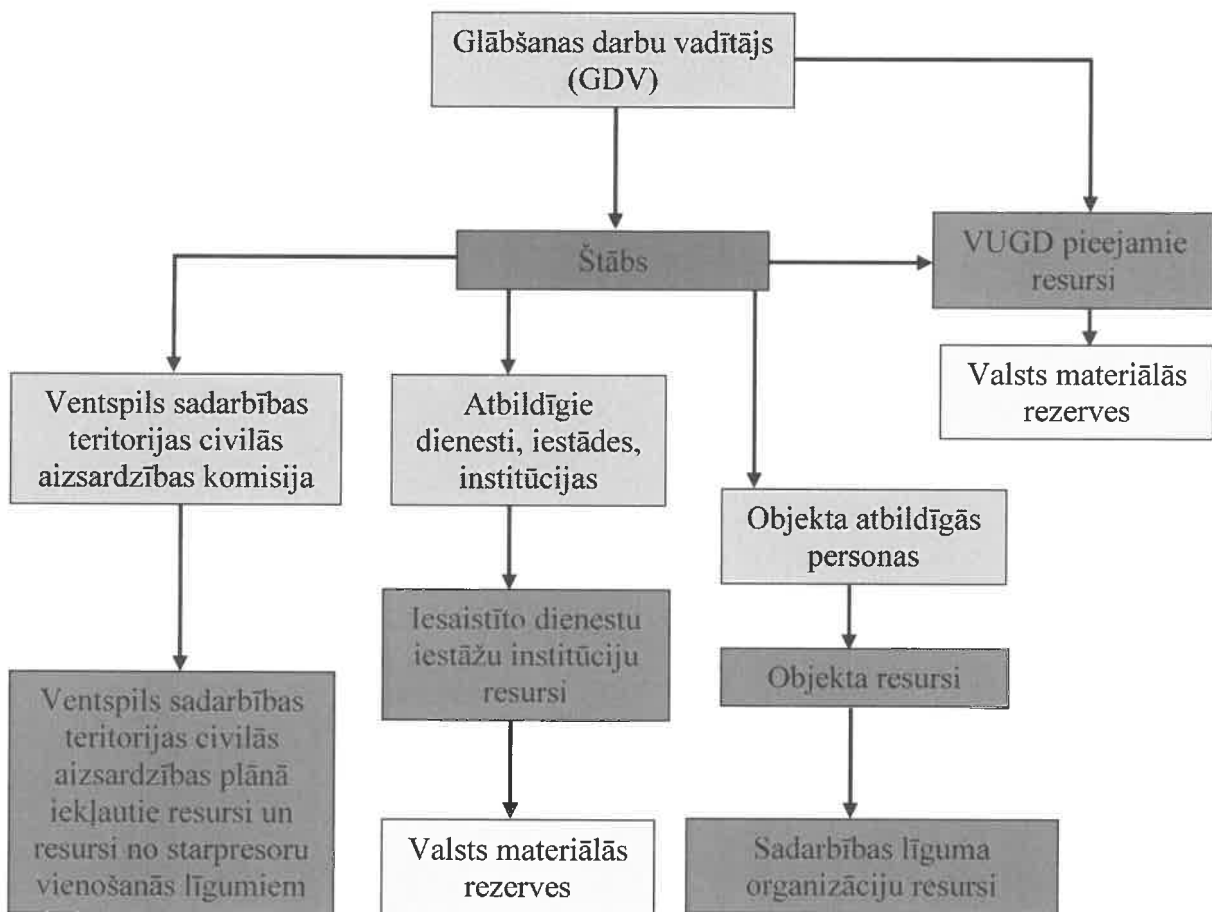
Notikuma vietā visi pieejamie resursi pakļaujas VUGD amatpersonai, kura pilda glābšanas darbu vadītāja (turpmāk – GDV) pienākumus. Tiešo glābšanas darbu un rūpnieciskās avārijas novēršanas darbu koordinēšanai, notikuma vietā tiek izveidotas Operatīvais štābs, kuru vada GDV nozīmēta VUGD amatpersona. Operatīvā štāba sastāvā tik iekļauti iesaistīto dienestu, institūciju un objekta pārstāvji. Paralēli tiek sasaukta pašvaldības Civilās aizsardzības komisija, kas pilda Operatīvā štāba atbalsta funkcijas – savā atbildības jomā, nodrošina ar nepieciešamajiem resursiem, pasākumiem un finansiālajiem līdzekļiem.

7.1. Resursus, kurus paredzēts piegādāt no citiem komersantiem saskaņā ar savstarpējās palīdzības un sadarbības vienošanos, kā arī laiku, kādā ir iespējams saņemt attiecīgos resursus.

SIA ““Ventpils nafta” termināls” ir noslēgts savstarpējās palīdzības līgums ar SIA “VentEko” par grunts, gruntsūdeņu un piesārņojuma uz ūdens operatīvu likvidāciju un vides sanāciju pēc nevēlama notikuma likvidācijas. SIA “VentEko”, saskaņā ar noslēgto līgumu, reaģē pēc informācijas saņemšanas 3 stundu laikā.

Citos gadījumos, kad būs nepieciešams piesaistīt resursus, kuri nav pieejami VNT vai arī to daudzums ir nepietiekošs, risinās Krīzes vadības komanda, sadarbojoties ar esošajiem sadarbības partneriem.

7.2. Iesaistāmo resursu vadīšanas un veicamo pasākumu koordinēšanas shēma

- Reaģēšanas un seku likvidēšanas iesaistītās puses
- Iesaistāmie resursi
- Notikuma vietā VUGD izveidota pagaidu pārvaldīšanas struktūra
- Valsts materiālās rezerves

8. Kārtība, kādā brīdināmi iedzīvotāji par draudiem un sniedzama informācija par rīcību rūpnieciskās avārijas gadījumā un veicamajiem aizsardzības pasākumiem.

1. centrs dispečers paziņo par trauksmes ieslēgšanas nepieciešamību VUGD centrālām sakaru punktam, paskaidrojot ieslēgšanas pamatojumu un nosaukt ieslēgšanas laiku.
2. Pa tālruņa sakariem dod rīkojumu ieslēgt sirēnas, paskaidrojot ieslēgšanas pamatojumu un nosaucot ieslēgšanas laiku:

a/s 'Ventamonjaks'

a/s 'Ventpils Nafta'

a/s 'Ventbunkers'

3. Turpmāk, ja tiek dots rīkojums par iedzīvotāju apziņošanu, VUGD sakaru punkta dispečers pa tālruņa sakariem dod rīkojumu apziņot iedzīvotājus, iepriekš dodot konkrētu tekstu par avārijas situāciju un iedzīvotāju rīcību konkrētā avārijas gadījumā:

Valsts un pašvaldības policija, kas brīdina ar mobilām sirēnām un apziņo pa skaļruņiem Ventpils pilsētas iedzīvotāju apziņošanas kārtība ārkārtējo situācijas gadījumā ir sekojoša:

4. Pēc informācijas saņemšanas par avārijas situāciju (iepriekš pārliecinoties) VUGD Kurzemes reģiona zvanu centrs dispečers apziņo visas VUGD Kurzemes reģiona brigādes amatpersonas un citas pašvaldības, valsts un uzņēmumu amatpersonas, kas ir iesaistītas avārijas seku likvidēšanas, koordinēšanas un tā kontroles darbos.
5. (CAK priekšsēdētājs) vai viņa vietnieks VUGD Kurzemes reģiona brigādes Ventpils daļas komandieris pieņem lēmumu par iedzīvotāju apziņošanu un CAK sasaukšanu.

Turpmāk, ja tiek dots rīkojums par iedzīvotāju apziņošanu, VUGD Kurzemes reģiona zvanu.

